

[Poul Hartling.]

været lidt reklame. Jeg ved ikke, om jeg må have lov til at citere, hvad den ærede ordfører for regeringspartiet sagde. Han havde lige før slutningen af talen et helt rosekatalog. Det er ikke så mærkeligt, for han tilhører jo den samme fælles skulderklapforening. Her forklarede han om alt det udmærkede, som udenrigsministeren nu har gjort:

„... en ganske betydelig aktiv udenrigspolitisk holdning. Det er sket i forholdet til Afrika og i det hele taget i forholdet til udviklingslandene.“

Hvad er det nye dér? Jo, det er, at nu kan man give det direkte til frihedsbevægelserne. Ja vel, men hvis det er nyt, så er det det, vi kritiserer. Hvis det ikke er noget nyt, så har vi ikke noget at kritisere. Og hvis udenrigsministeren ikke kan se det, så ser han virkelig som en gammel hest, for der er en ganske tydelig forskel i argumentationen.

Lad mig gå videre og sige om dagsordensforslaget: det er rigtigt, at der ikke har været nogen forhandling med os. Jeg forstår på den ærede udenrigspolitiske ordfører fra socialdemokratiet, at det var, fordi man ikke blev færdig med det før lige til kl. 10. Jeg har fornemmelsen af, at man såmænd heller ikke blev færdig med det senere, for vi har haft pause her i næsten 2 timer, men vi har heller ikke haft nogen forhandling med socialdemokratiet i den periode. Det er måske ikke før set, at man i et parti har været så længe om at finde ud af, hvad meningen var med et dagsordensforslag, man selv har stillet

Må jeg sige, at det er da ganske rimeligt, at det først skal drøftes i gruppen. Det har jeg aldrig modsat mig og aldrig drømt om. Men jeg kan ikke se, at det er uføreneligt med, at man også drøfter tingene med os andre, medmindre der er den bestemte hensigt, at man ikke vil drøfte dem med os andre.

Hermed er vi tilbage i det, jeg begyndte mit første indlæg med, hvor jeg greb tilbage til statsministerens regeringserklæring og sagde, at statsministeren lagde op til bred enighed. Jeg sagde, at vi er parat til at stå sammen med regeringen om udenrigspolitik og om markedspolitik, men det forudsætter naturligvis, at der så også er vilje hos regeringen til at føre denne fælles politik med os. Det har vi ikke mærket så frygtelig meget

til. Men lad det nu ligge, det skal ikke komme an på nogen form for fornærmethed eller sådan noget, for det ligger ikke for. Jeg fortæller bare, hvordan det rent faktisk er foregået.

Om det dagsordensforslag, som det ærede medlem hr. Jørgen Peder Hansen har stillet, vil jeg sige for det første, at det forekommer os uklart. Det kan man se f. eks. i punkt 4, hvor der står: „—inden for FN's rammer eller på anden måde—.“ Jeg kunne godt lide at vide: hvad er det for en anden måde? Hvad mener udenrigsministeren med det? Vil det være rimeligt, hvis det er noget ganske løst, at love mere, end man kan holde? For hvilken sikkerhed har de danske styrker, hvis det ikke er i en FN-sammenhæng? Men lad det nu være.

Punkt 5, har man allerede gjort opmærksom på, rummer nogen uklarhed. Hvad er en aktiv indsats? Hvor skal den bestå? Og der kunne jo også være andre end amerikanske krigsfanger, som det allerede er nævnt.

Det forekommer mig, at dagsordensforslaget er uklart, men jeg synes især det er uklart i punkt 2, og her gik det ærede medlem hr. Frode Jakobsen, som er medlem af regeringspartiet, så langt, at han sagde, at det var tvetydigt. Det forekommer mig, at man ikke skal bygge dansk udenrigspolitik på lødne formuleringer, på tvetydige ord. Det kan ikke være tilfredsstillende for folketinget at udtale sig så uklart, at modsatte anskuelse kan lægge hver sin fortolkning ind i ordene. Det kan ikke være rimeligt at lave et dagsordensforslag, selv om man er sent på færde med det, som er sådan, at udenrigsministeren skal bruge et bredt svar for at få fortolket ordene.

Det er det ene, det er uklart. Det andet og for mig mere vigtige er, ligesom det ærede medlem hr. Knud Østergaard sagde, at det er ubalanceret. Det ærede medlem hr. Erhard Jakobsen sagde, at han syntes meget godt om punkt 2 og 3, for dér tager man stille og roligt på tingene. Det kan godt være, men man har ikke ligevægt imellem de to punkter. Nogle vil sige, at det skal der heller ikke være, for vi skal tage parti i denne konflikt. Det er min opfattelse, at Danmarks regering ikke skal placere sig i en sådan stilling. Vi har omhyggeligt undladt, og det gælder også tidligere regeringer, ensidigt at lægge skylden på den ene eller den